

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 91. — STEV. 91.

NEW YORK, MONDAY, APRIL 19, 1926. — PONDELJEK, 19. APRILA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV.

SUHAČI PROTI OMILJENJU 18. AMENDMENTA

Prohibicionisti so odločno proti vsakemu omiljenju Volsteadove postave. — Zavzemajo se celo za nadaljno poostrenje prohibicijske zakonodaje. — V New Yorku kuhajo baje le malo munsajna. — V Clevelandu je imela prohibicija baje blagodejne učinke.

WASHINGTON, D. C., 17. aprila. — Tekom nadaljnjih zaslišanj pred senatnim podkomitejem za prohibicijo in proti njej, so osredotočili prohibicionisti svoje napade v glavnem na predlagano legaliziranje prodaje piva pod vladno kontrolo, o kateri je izjavil pomožni zakladniški tajnik Andrews, da se mu zdi primerno. Suhači niso le trdili, da je pijanost, povzročena od piva, najhujša med vsemi in da prevladujejo med pivci piva ledvične in druge bolezni, temveč da so čutili oni, ki so zavživali pivo, ko je bilo še dovoljeno, vedno poželenje po žganju. — Oni, ki se zavzemajo za vladno prodajo piva, — je rekel prejšnji kongresnik Edward Keating iz Colorada, — so v vseh drugih slučajih najostrejši nasprotniki državnega obratovanja.

Zaslišanja so se udeležili zastopniki katoliških protestantskih cerkva, Federated Council of Churches of Christ, Women's Christian Temperance Union in Antisalonke lige. Vsi so se odločno zavzeli za poostritev Volsteadove postave, s čemur bi dobila po njih mnenju prohibicija priliko, da pokaže svoje dobre strani.

Dr. William Haven, član Ameriške biblijske družbe, je izjavil, da niso zla prohibicijske dobe tako huda kot v času pred prohibicijo. Uvedenje piva in lahkinih vin bi po njegovem mnenju otežilo izvedenje prohibicije. Dr. Lee Beatty, superintendent Madison Square Settlementa v New Yorku, je trdil tekom zaslišanja, da se kuha in vari v tement hišah New Yorka le malo žganja in piva. Tekom štiri in devetdesetih obiskov je le enkrat zapazil "home-brew". Helen Green, občinska svetovalka v Clevelandu, je izjavila, da so se zmanjšale pod prohibicijo beda, pijanost in revščina. Predložila je številke, ki kažejo, da je bilo leta 1917 izvršenih v Clevelandu 3150 aretacij radi pijanosti, leta 1925 pa celih 7719. Povišanje aretacij je po njenem mnenju posledica strožjega postopanja policije napram pijanim.

Praktično iztrebljenje sedanjih virov opojnih pijač je obljubil včeraj pomožni zakladniški tajnik Andrews, ko je zahteval od kongresa nadaljna dva milijona dolarjev za prihodnje leto. Ta denar potrebuje, da izvede predlagani reorganizacijski program, kar vključuje ustvarjanje alkoholskih in pivskih oddelkov v prohibicijskem uradu ter nastavljanje nadaljnjih 250 mož za patroliranje ob meji. Da pokrije stroške izvedenja prohibicije, je predlagal general Andrews obdačenje nepostavne trgovine z žganjem, ki ima mesečni trgovski promet v znesku več milijonov dolarjev. (To je naravnost abderitski predlog, kajti kakorhitro bi vzela vlada od butlegarjev davek, bi s tem odobrila njih poslovanje ter ga obenem zaščitila. Vlada ne more sprejemati davkov iz virov, ki niso postavno dovoljeni.)

Štirideset kongresnikov države New York je vložilo predlog za preklic Volsteadove postave, s katerim naj bi prepustili vsaki posamezni državi, da določi podrobnosti glede izvedenja prohibicije opojnih pijač.

Suspendirani delavski člani.

LONDON, Anglija, 16. aprila. Trinajst članov delavske stranke v poslanski zbornici je bilo suspendiranih tekom nočne seje radi oviranja poslovanja.

Konservativci Neville Chamberlain je navedel dotične člane ter postavil predlog, naj se jih suspendira. Predlog je bil sprejet s 163 glasovi proti 76, nakar so se dotični poslanci odstranili iz dvorane.

Zbornica je razpravljala o določbah ekonomske predloge, ko je predlagal J. Thomas, delavski član iz Derby, zaključanje debate. Po predpisanim času niso še prišli števeci glasovanja s številkami in poročalo se je, da niso hoteli nekateri člani parlamenta v koloni defilirati mimo števecov.

To je pomenjalo kršitev zborničnih pravil in sledilo je suspendiranje.

Francoski odmevi laške nestrpnosti.

Govor italijanskega diktatorja Mussolinija glede "večje mornarice" je dobil odmev v francoskem senatu. "Morje mora ostati prosta domena," je izjavil predsednik.

PARIZ, Francija, 18. aprila. — Zadnji govori italijanskega ministrskega predsednika so dobili odmev v francoskem senatu, ko je tekom debate glede mornariškega proračuna mornariški minister Georges Leygues zahteval višje, da se zagotovi Franciji mornarico, ki bo mogla uspešno zavarovati svoje interese v Sredozemskem morju. Ne da bi direktno omenil Mussolinija, je izjavil Leygues, da nima nikdo pravice reči, "da je morje naše" kot je baje rekel Mussolini pred kratkim. Ko je zahteval kredite v znesku sto in štiri sto milijonov frankov, je izjavil mornariški minister, da mora biti morje kot mednarodna domena, prosta.

Če bi izbruhnila vojna, bi igrala avijatika vodilno vlogo, in vladati potrebuje denarja, da razvije to napogo službo ter obenem tudi mornarico. Povečanje plač za častnike smatra za neobhodno potrebno.

Pred mornariškimi ministrom je govoril senator de Kerguezec, predsednik mornariške komisije, ki je obžaloval, da ni storila Francija tega, kar je storila Italija, ko je povečala svoje mornariške sile. Izjavil je tudi, da mora imeti Francija močno armado v Sredozemskem morju, ne v osvojevalnem namenu temveč da zavaruje komunikacije s svojimi afriškimi kolonijami.

Največja nevarnost, — je rekel, — tiči v dejstvu, da je Francija brez potrošniških virov, ki so postali neobhodno potrebni za moderne bojne ladje in v slučaju sovražnosti bi imelo to lahko za posledico, da bi ostala Francija brez mornarice celih štirideset dni.

Neki drugi senator je poudarjal neizvedljivost Francije, da loči oboroževanja na morju in na kopnem v kateremkoli gibanju za razvoznost, ker upravičuje njeno stalice do mornarice, ki je potrebna, da zavaruje svoje komunikacije.

Senat in stavka v New Jersey.

Senatorji bodo zahtevali preiskavo glede tekstilne stavke v New Jersey. — Načelniki republikanske stranke nasprotujejo temu načrtu.

WASHINGTON, D. C., 18. apr. Prejeto senatorja Boraha da bo spravil zadevo tekstilne stavke v Passaicu in okolici v senatu, če bo komitej za industrije še nadalje zavračal resolucijo La Folletta za preiskavo, je dovedla včeraj do hitre akcije. Komitej se je dogovoril, da se bo lotil resolucije v ponedeljek.

Med republikanci je opaziti dosti zakulisnih prizadevanj, da se prepreči preiskavo, in senator Butler, predsednik republikanskega narodnega komiteja, ki je sam tekstilni baron ter izkoriščevalec, skuša preiskavo blokirati.

Senator Borah je rekel včeraj, da skušajo nasprotniki razširiti

IZJALOVITEV MEDNARODNE PREMOGARSKE STAVKE

Mednarodna premogarska stavka se je izjalovila pri pogajanjih v Bruselju. — Komitej je odobril nameravani boj angleških premogarjev ter upa ustaviti pošiljanje premoga v Anglijo tekom stavke.

BRUSELJ, Belgija, 18. aprila. — Mednarodna premogarska stavka, v podporo angleških premogarjev je bila vrjetna včeraj popoldne, po zaključanju sestanka izvrševalnega odbora mednarodne premogarske federacije, ki je bil sklican, da čuje A. J. Cooka, Frank Hodgesa in druge zastopnike angleških premogarjev, ki so obrazložili položaj v Angliji.

Komitej je pripravljen vprijeti akcijo, če potrebno, da se prepreči eksportiranje premoga v Anglijo v slučaju prekinjenja obratovanja, — je izjavila resolucija, sprejeta po štiri ure trajajoči razpravi.

Na vprašanje, kakšno akcijo bi vprijetili, je izjavil komitej, da bi v slučaju mednarodne stavke mednarodni komitej obvezal posamezne narodne organizacije, da ne končajo stavke pred časom, ko bi našli zadovoljiv temelj za obnovljenje dela v vseh deželah.

Komitej je tudi odobril boj angleških premogarjev. Mr. Cook je izjavil: — Upam, da bodo vlada in delodajalci sedaj spoznali, da je vsled tega sklepa kompromis nemogoč.

Neangleški delegatje so kazali le malo volje za sodelovanje, čeprav je rekel Cook, da se ne bodo v slučaju mednarodne premogarske stavke angleške unije vrnila na delo, dokler ne bodo inozemske unije dosegle svojih ciljev.

LONDON, Anglija, 18. prila. — Nikakih nadaljnjih razvojov v premogovni krizi ni pričakovati pred ponedeljkom, ko se bo posvetoval ministrski predsednik Baldwin s lastniki premogovnikov ter zastopniki premogarjev. Dogodki tega tedna kažejo, da sta se obe strani borili za najboljšo taktično pozicijo, da pa čakata na odločilno kretnjo vlade. Baldwin se je včeraj posvetoval s kraljem v Windsorju.

Kieferle spoznan umora po drugem redu.

Natakar Kieferle, ki je ustrelil Mrs. Watson in H. Kothea v Mineoli, L. I., je bil spoznan včeraj krivim umora po drugem redu. Zdravniki so dognali, da ni duševno zdrav.

Idejo, da nima zvezna vlada nobene pravice vmešavati se v državno zadevo.

Ta argument je nezdružen iz dveh razlogov, — je rekel senator Borah. — Prvi razlog je, da so popolnoma omejevali ustavo Združenih držav. V New Jersey, če so informacije, prihajajoče iz Passaica resnične, so oropali tekstilne delavce njihovih ustavnih pravic. Odložna briga in naloga zvezne vlade je paziti na to, da zavaruje ustavno jamstva tem državljanom.

Drugi razlog pa je, da je tekstilna industrija visoko zavarovana. Rekli so nam, da je visoki tarif za zavarovanje ameriških delavcev. Povsem primerno je preiskati kaj se poudi tukaj.

Senator Gerry iz Rhode Islanda je spravil položaj v New Jersey zopet pred senat ter postavil predlog, naj se preiskavo razširi tako, da bo vključevala tekstilno industrijo po vsej Novi Angliji. Omenil je prav posebno American Thread Company v Williamstie, Conn. in tamošnjo stavko v preteklem letu, ko so mezde strčili za deset odstotkov ter vrgli delavce iz kompanijskih hiš.

Čudna usoda kraljevske krone.

Pruska kraljevska krona, ki je bila neznano kam izginila, se je pojavila v Doornu.

BERLIN, Nemčija, 17. aprila. Na lovu za krono nekdanje pruske kraljeve ter cesarice Avguste Viktorije, prve žene prejšnjega nemškega kaiserja, so prišli pruski tajni agenti na novo sled. Krona je vredna tri milijone zlatih mark. Pred več kot tremi leti je brez sledu izginila iz kraljeve palače Unter den Linden.

Iz nabranih informacij je razvidno dejstvo, da je bila krasna krona leta 1922 izihotapljena iz palače v namenu, da jo bo nosila pri poroki druge žene kaiserja, Hermine (?). Po postavi je krona lastnina pruske države.

Neki prejšnji dvorni juvelir je baje obvestil vlado, da mu je prinesel krono v usnjevem futerahu neki moški, ki se je izdajal za zastopnika Vilema II.

Odpisane je baje pojasnil juvelirja, da je največja želja prejšnjega monarha, da nosi Hermine pri poroki to krono. Ker je kaiser vedel, da bi se krona ne prilegala glavi Hermine je bil juvelir naprošen, naj jo zmanjša.

Ko je prišel agent pozneje po krono, je izjavil, da jo bo odnesel, v Doorn na poroko, ki se je vršila dne 5. novembra 1922.

PASSAIC JE SLIČEN VOJAŠKEMU TABORU

Stavkarsko ozemlje v Passaicu in okolici je slično vojaškemu taboru. — Policija nosi puške. — Otroci stavkarjev so protestirali v Washingtonu in Trentonu. — Vlada baje ne more posredovati. Obsedno stanje.

WASHINGTON, D. C., 17. aprila. — Skupina otrok stavkujočih tekstilnih delavcev v Passaicu in okolici, ki je skušala vprijeti protestno demonstracijo pred Belo hišo, je bila v desetih minutah pregnana. Najprej so jim prepovedali nositi plakate, v katerih so dajali izraza svojim protestom. Ko pa so nato otroci in njih voditelji izjavili, da bodo ostali kljub temu pred Belo hišo, jih je pregnala policija, ki se je pri tem poslužila izgovora, da bi demonstracija kršila delavske postave distrikta Columbia.

Predsednikov, tajnik Sanders, ki je poprej sprejel voditelje protestne delegacije, jim je pojasnil, da ne more predsednik ničesar storiti zanje ter jim rekel, naj se obrnejo na delavski department.

Trideset otrok stavkarjev je zapustilo včeraj zjutraj s svojimi materami Passaic, da vprijeti demonstracijo proti nasilju policije in okrajnih oblasti proti stavkujočim tekstilnim delavcem. Sporočili so jim, da se nahaja governor Moore radi bolezni v svojem stanovanju v Jersey City.

V namenu, da zlomijo stavko tekstilnih delavcev z vsemi sredstvi, ki jih imajo na razpolago, so se pripravljale včeraj oblasti Passaica in sosednih krajev na nadalje odredbe proti stavkujočim delavcem. Z vso naglico so zaprile nadalne pomožne šerife. Policija je patrolirala s puškami na ramah. Stavkarski okraj je bil vsled tega sličen vojaškemu taborišču. Tujce, ki so se zdeli policiji sumljivi, so pregnali iz mesta in kakorhitro se je zbrala na kakem cestnem vogalu majhna skupina, jo je policija takoj razgnala.

Serif Nimmo iz Bergen okraja, ki je proglasil pred par dnevi ter uveljavil v Bergen okraju obsedno stanje, je dal postaviti v neki tvornici v Garfieldu strojne puške, pripravljene, da pričnejo ob prvi najboljši priliki streljati na stavkarje.

Robert Dunn, zastopnik Civil Liberties Union, ki je sedel od ponedeljka v ječi in Norman Thomas, ki je bil aretiran v sredo, ko se je zavzel na privatnem zemljišču za prostost govora in zborovanja, sta bila izpuščena proti smešno visoki jamščini \$10,000. Eden korenjaških varuhov miru in reda je izpovedal pred mirovnim sodnikom Hargreavesom, da je govoril Thomas "izzivalno".

DENARNA IZPLACILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1900 Din. — \$18.70 2000 Din. — \$37.20 5000 Din. — \$92.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Raspisila na sadnje pošte in telegrafije "Poštalt čekovni vraf".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.10 500 lir \$21.75

300 lir \$13.35 1000 lir \$42.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 500 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Raspisila na sadnje pošte in telegrafije Ljubljanske kreditne banke v Trstu.

Za pošiljke, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ

LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat na teden.

Čakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnagelj.

računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roko.

POŠILJATVE PO BREZJOJAVNEM PISMU IZVEŠUJEMO V

NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.-

Denar nam je poslani najhitreje po Domestic Postal Money Order ali po

New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Telefoni: Cortlandt 4899

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

BELE ROŽE

ROMAN V DVEH DELIH.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

77

(Nadaljevanje.)

— Če bi se bal tega, potem ti bi bil usmiljen Bog, — je odvrnil tako resnijo, da je stopila Sigrid korak nazaj ter prebledela.

— To je skoro pretnja, — je hotela reči, a besede je spravila iz ust tako nepopolno, da je knez ni razumel.

Takoj pa je obzvaloval svojo oostrost, ki se ni prilagala njegovim dolžnostim kot gostitelj. Vselej tega se je obrnil proti Sigrid.

— Oprost, — je rekel enostavno, — mogoče razumeš, da sem razburjen.

— Da, da, vseh tega hočem zavzeti tvoje mesto. Kakor hitro pride zdravnik, te bom poklicala, — je rekla Sigrid umeto.

Marcel pa je počasi zmajal z glavo. Svarilo profesorja je bilo sleer previdno izrečeno, a knez ni mogel pozabiti tega svarila in tudi ne odpraviti svoje antipatije napram Sigrid. In če bi umahoval ter sprejel povsem naravno ponudbo Sigrid ter ji prepustil za nekaj časa varstvo nad Iris, bi bilo to omahovanje le kratko, kajti Iris je sama odločila v stvari.

— Ne, Sigrid, ne Sigrid, — je vzklila v spanju, skrajno nemirno. — Ne pusti Sigrid k meni!

Marcel je pogledal s svojo roko čelo Iris ter jo na mestu pomiril. Ker se ni nič premaknilo za njim, se je obrnil ter trdno pogledal Sigrid, ki je stala tam nepremično.

— Zakaj se te boji Iris? — je vprašal neznančno.

Sigrid pa se je že pomirila.

— Govori v vročini, — je rekla, navidezno vznemirjena.

Knez pa je zmajal z glavo.

— Temperatura rok in čela se mi zdi normalna, — je rekel mirno.

— Mislim, da bi bilo boljše, če pustiš mene in Iris sama.

Sigrid je odšla, ne da bi izpregovorila kako besedo.

Pol ure pozneje se je vrnil profesor, a sam. Zdravnik je bil združen od resne operacije ter ni mogel priti pred večerom. Le na kratko je mogel govoriti s profesorjem, ki mu je obrazložil celi slučaj, v kolikor mu je bil znan.

Popolni mir za kneginjo je bilo vse, kar je mogel priporočiti. Ledene obkladbe na glavo, če bi temperatura poskočila in če bi se zopet zavedla močno juho in šampanjca, — predvsem pa mir, ki je najbolj višen v takih slučajih.

— S tem, — je rekel knez, — ki je pozorno poslušal, — je zdravnik mnenja, da je dobil vsled sprejetega zlega poročila, duha moje zene suneč, ki je dovedel do tega rezultata?

Profesor se je odkašljajal.

— Iz daljave je težko odločiti kaj takega, — je menil. — Zdi pa se mi, da deli zdravnik moje nazore glede bolezni kneginje.

— In ti so?

— V medicini sem lajik, ter se lahko motim, — je odvrnil profesor resno. — Prekajamo obiska zdravnika, kajti jaz bi se nerad izrazil do takrat, ker bi se vse obrnilo proti meni, če bi ne imel prav. Le eno stvar hočem pripomniti: — Vaša gospa soproga ni značaj, ki se pod duševnim bremenom tako sesede, da se odloči za tako dejanje. In potem ima svojo ljubezen do vas, o kateri bi nikdar ne dvomila. Naj je kar hoče, kar uinkuje takaj tako, usodepolno, — ne pozabite, dragi prijatelji, da ji ne sme ostati niti najmanjši dvom, ko se bo predramila. In menim celo na nevarnost, da se je s tem duševno potre.

— Hotel bi, da poveste brez okoliščin, kaj mislite, — ga je prekinil knez.

— Ne pozabite, da ničesar ne vem, da ne poznam vzroka in da sem mogel opazovati le učinkovanje, — je odvrnil profesor. — Govorim torej le kot slepec o barvah. Vi poznate vzrok in dokler ne pride zdravnik, je vaša stvar paralizirati učinek. Jaz ne morem vzeti nase bremena tako težke obtožbe kot jo je stvorila moja teorija brez potrjena došeslova.

— Obtožbe! — je vprašal knez začuden.

— Ne proti onemu angeljku tam, — je odvrnil profesor z lahkim nasmevom, obrnjen proti postelji, kjer je počivala Iris. Nato je pričel knezu ter odšel ven po prstih.

Tekom zgodnjega popoldneva ure je odprla Iris oči ter zrla krog sebe povsem razumno.

— Marcel! — je vzklila, ko je zapazila svojega moža poleg sebe. — Marcel! Ti! Torej ni bil sen? Ti si prišel ter me iztegal smrti iz rok!

— Hvala Boga, da ni bil sen, — je odvrnil ljubeznjivo. — Prišel sem pravočasno, Iris! Moja uboga, mala Iris, kaj si morala trpeti, da je moglo priti pri tebi do kaj takega?

Iris se je stresla.

— Bila je križeva pot, po kateri sem šla, — je rekla tiho.

Marcel ji je nežno pogladil svetle lase.

— Moja ubožica, — a lahnega očitka ti ne morem prihraniti, očitka, da si mogla dvomiti o meni.

— Dvomiti o tebi? — Nikdar, nikdar! — je vzklila Iris ter se napol vrnjavala.

— Seveda, sečeka. To je dvom o moji ljubezni do tebe, o ljubezni, ki me pona nobenega dvoma, — je odvrnil s prepričevalno prijaznostjo, ki mu je bila lastna. — Surova, brezobzirna roka je hotela v občutku osvete, — osvete nad menoj, — zadeti tebe ter je razteglala kopreno, katero je stakala ljubezen krog svojega izvora. Kdo bi si dzenil dvomiti o tem, da te je moralo to nenadno spoznanje globoko zadeti v sree, da te je moralo pretresti v dno dušno? Morala pa si me boljše poznati kot da si mogla vrjeti, da bi te to v mojih očeh ponižalo, zmanjšalo mojo ljubezen do tebe.

— Tega nisem mislila niti za trenutek, — se je glasil hitri, mirni in varni odgovor.

— Iris, — Marcel je vzel njeni obe roki ter ji zrl trdno v blestee sinje oči. — Vrla si v mene in vendar, — vendar si mogla vzeti najino dete, uslošno dete, v svoje nedolžne roke ter iti z njim v smrt, da priraviš meni brezmejno bolest ter obremeniš svojo dušo s strašno krivdo?

Ostreje je govoril kot je nameraval in moral se je obrniti proč, da se raji nje pomiri. Ko se je zopet obrnil proti njej, je videl, da se je njen pogled koncentriral na znotraj, da so postale poteze napete, kot da prisluškuje daljnim, — daljnim glasovom.

— Iris! — je vzklila prestrašen ter ji položil roko na glavo. Vsa napetost je izginila iz njenega obraza.

— Dosti mi moraš odpustiti, — je ihtela.

— Odpušeno je, je bilo odpušeno, ko sem držal tebe in Erika v svojih rokah, — je rekel resno.

Zrla je nanj s svojimi lepimi, jasnimi očmi.

— Telesno si me rešil, — sedaj reši še mojo dušo, — je proala. — V meni je glas, ki me sili smatrati življenje neznosnim, odkar vem, da sem hčerka...

Prekinila je.

— Naj počiva v miru, — je rekel knez resno.

— Če si pri meni, je vse dobro in od mene se umaknejo misli, — misli na samomor. — Marcel, Marcel, ne zapusti me! Moj lastni glas mi pravi, da me ne boš pogljal iz svojega srca, a poleg tega še peti nekaj v meni ter me sili oprostiti te s svojo smrtjo.

Knez ni popolnoma razumel, kaj je menila s tem, nasprotje v njenih besedah se mu je zdelo bolešno stanje, povzročeno od velikega duševnega pretresanja.

— Jaz te ne zapustim, — je rekel dobrohotno. — Skupno se bomo borila proti temu demonu. Ali se ni še umaknil, Iris?

— Še ne, — je zašepetala. — Tvoja volja je močnejša kot on, v tvoji navzočnosti leži ter čaka, da me pustiš samo, da se zopet polasti mene.

— Ali dvomiš o meni? — je vprašal ljubeznjivo.

— Ne, — mu je zagotovila. — Ne. Celo težko mi je, če vidim tvojo ljubezen, očitati si, da sem sramotni madež na tvojem rodovniku.

— O, Iris, to bi bilo ozkosrčno, nekrščansko stališče. S hvaležnim pogledom se je ozrla vanj.

— Odkod pa več to? — je vprašal nato. — Ali si našel pismo, ali pa ti je povedala Sigrid...

(Dalje prihodnjic.)

LORENZI DE BRADI:

Santina.

V tem starem mestecu, kamor se že dolgo leta nisem povrnil, sem srečal dona Grazia, prijatelja iz deških let. Ker sva se v polnem solnceu kar dušila na trgu, obdanim s hišami, ki so se prazile kot na žerjavici, me je hotel odvesti k sebi domov. Sledil sem mu po ozki, začrneli, s kamenčki tlakovani, zaudarjajoči ulici. Tam živijo ljudje. Njih bivališča so tako razpadljiva! Prečelja se skoro dotikajo. Zdi se, da se bodo zdaj zrušila. Sam bog ve, kako so jih zidali. Okna so okrašena z nageljni in krvomočnicami. Včasih se nagne raz nje lepa, temnorjava glava. Otročaji kakueajo pred nosom mimoidočih. Glasovi žensk so visoki in pojo: "O zia!... O zia! Drug prijatelj iz deških let na pragu neke krme prespava svojo pijanost..."

Opazil sem nekega dekleta. Kako je lepa! sem dejal. Temne lase je nosila kot Madona. Njene oči so bile črne pod črnimi trepalnicami. V motnem obrazu so sijala temnorjava usta. Pod pisanimi jopičem so se bočile opojne grudi. In celo njeno telo je izražalo hrepenenje.

— To je Santina, mi je rekel don Grazio.

Ustavila se je pred nekim zelo blešnim mladim možem, ki se je upiral na debelo grčavko. Slišal sem, da mu je dejala mimogrede: "Nič na svetu me ne bo odtrgalo od tebe." Potem je odšla. Nisem se mogel zadržati, da se ne bi ozrl na njo. Oholo je nosila glavo in nalahno se je pozibavala. Mladi mož jo je nepremično gledal s plamenječimi očmi.

Vspela sva se po lesenih stopnicah, ki so hrešale pod najinimi koraki. Nato so me v neki sobi, kjer je bilo pohištvo že napol podrt, pasadili v vegast, skoro preklunjan naslanjaj. Mati mojega prijatelja je bila v črno opravljen. Njen obraz je bil samo še kot s črno svilo okvirjen pregament. Ponudila mi je kolačke in in mirto liker. A kolački so bili zajtavi in liker grenek. Toda to staro, majavo okrožje me je očarovalo. Če smo molčali, smo čuli, kako črvi glodajo pohištva in bruna. Vdihaval sem vonj, ki je vanj vsak rod pustil svojega. Koliko črvinih portretov! Pod stekleno oblo na mizič ob kamninu je stala piramidasta ura... Vendar sem mislil na Santino. Ali ni bila sijajna roža sredi struge posušenega hudournika? Don Grazio je ssekel suknjici. Odprl je okno na ozko ulico, odkoder je prihajal duh po odpadkih...

— Govori mi o Santini, sem ga prosil.

— Santina, je dejal don Grazio, živi z bratom, imenovanim Birbo, priganjavcem mežg. Ga boš še videl: obraz ima zagorel, krog ledij rdeč pas, jopič široko razpet, bič občen na močnem vratu, med ustami ik. Satan ne kolne tako kot on. Vsi se ga boje zbog njegove nasilnosti. Kadar se v nedeljah napije, z nožem v roki izživa ljudi. Ure jin ure včasih gode na gosli — Ni mi treba zatrejevati, da je Santina lepa. Priključivšega dekleta ni v tem mestecu. Zato jo vse noči uspava jo s serenadami. Toda med vsemi zaljubljenimi fanti je naklonje-

na samo Roku. Saj si ga videl, kako se ves pohabljen z grčavko komaj drži pokone. On in njegov poklie ugajata Santini. Toda Birbo ne more trpeti Roka. Ta mirnost izživa že iz deških let. Mizar je trezen, a mežgar sovraži vse, ki ne popivajo tako, da bi se zvalili pod mizo. Potem Rok poje kot škranček. Birbo pa ima ves hripav glas. Kako bi živel v zgledni harmoniji? Ko je mežgar izvedel, da je njegova lepa sestra naklonjena mizarju, je strašno besnel. Preklinjal je Santino. Ta pa je samo zmigala z rameni. Ko je kričal nanjo: "Ubi bom tvojega Roka," mu je odgovorila: "Če le on ne bo tebe!..."

Birbo, ki je tovoril premož v oddaljenih gozdih, je čisto cele tede izostal od doma. Bog ve, ali sta zaljubljenca izrabila njegovo odsotnost! Rok je omanjen življenju in vse dolge dni ob delu samu prepeval.

Neke noči, ko mežgarja ni bilo doma, je mizar prišel k Santini. Toda Birbo se je nepričakovano povrnil in ju iznenadil. Vrgel se je na neoboroženega ljubimca in udrihal po njem z nožem. Na presunljivo Santine kriki so prišli ljudje. Če Rok ni umrl je, kakor si ga preje videl, samo še senca samega sebe. Birba ni ovdil. Rok je na policiji, da ni prepoznal maskiranega napadalca, brez dvoma tekmeča. Zakaj je neki tako ravnal. Splošno domnevajo, da se mu je protivilo, da bi dal aretirati ljubicega brata...

Prijateljeva mati je pristavila: "Nekaj mi pravi, da ta zadeva še ni končana."

o o o

Povrnil sem se šele dve leti pozneje. Bilo je zvečer in po trgu so prihajali in odhajali ljudje, med njimi tudi don Grazio. Seveda sem ga vprašal za novice o Santini.

— Mrtva je! Brat jo je ubil!

— Ah, tako lepega dekleta!

Videl sem jo bil samo enkrat, a vendar me je žalostila njena smrt. — Kljub Birbi, je dejal don Grazio, se je Santina odločila vzeti Roka za moža. Zapustila je brata. Toda ta ni odnehal z grožnjami. Mizar je bil popolnoma okrevan in se oprijel spet svoje obrti. In njegova pesem se je od jutra do večera razlegala po tišini naše ulice. Ko se je približal ženičovanjski dan, se Birbo ni vrnil iz gozda, kjer je delal. Bilo je v soboto ob desetih zjutraj. Santina, vsa lepša kot kdaj prej, v poročni tunčici, je bila bolj blesteča kot rože, pod katerimi je izginjal oltar... Rok je hotel evetličnega razkošja... Nenadoma se je prikazal Birbo. Priplazil se je bil kot maček. Dišal je po divjem gozdu in vihtel dolg nož. Padla je. Toda urenejši od bliska se je Rok z bodecem v roki vrgel na mežgarja in ga podrl na tla. Ljudje so planili. Brat in sestra sta hropela v krvi, ki je tekla vzdolž oltarja. Ubogi mizar je kričal in stokal... Odnegli so ju... Umrla sta med transportom v bolnico...

Rok, ki je bil oproščen, je neustojljivo. Del svojih dni preživljal na grobu Santine, kjer neprenehoma eveto rože...

P. K. n.

ANGLEŠKA TRMA

Leta 1920 je na Angleškem v Llandoveru umrla žena, katere je bila pred šestdesetimi leti poročena s sinom soseda, veleposestnika, ter vsa srečna po poroki nastopila ženičovanjsko potovanje. Toda njena sreča je kaj hitro zatemnela. Predno sta z možem dospela na par milj oddaljeno ženičoniško postajo, se je mož obregnil ob njen rdeči solnčnik, češ, da ni lep in primeren. Beseda je dala besedo, jeza je naraščala in ko sta medtem dospela na postajo, je ona kratkoma odklonila nadaljnje potovanje z možem ter se vrnila sama na svoj dom. Šestdeset let sta potem živila vsak na drugem koncu vasi ter nikdar besede spregovorila, če sta se srečala. Žena ni nikoli zapustila hiše, ne da bi vzela seboj oni usodepolni rdeči solnčnik in ko je umrla, ga je zapustila možu kot "spomin na njegovo barbarsko".

Pred par leti je v Yorkshire umrl neki Karl Robinson, o katerem se pripoveduje, da se je leta 1882 poročil z lepo deklico ter takoj po poroki odinil z njo na potovanje. Peljala sta se v London. Toda komaj jima je domači kraj izginil izpred oči, sta se pričela prerekati, ali naj bo okno vagona zaprto ali odprto. Nobeden ni hotel odnehati, in na prvi postaji je razjarena mlada nevesta izstopila, se vrnila domov, žena pa pustila, da se je sam odpeljal na ženičovanjsko potovanje. Od onega časa se ta dva nesrečnega niti videla nista, čeprav sta živila le par milj vsakebi in 40 let se vsej diplomaciji sorodnikov ni posrečilo, da bi ju zopet spravili!

Leta 1893 se je neki trgovski sodrnik v Leedsu prvi dan po poroki spri s svojo mlado ženo in jo z besedami: — Z Bogom, čez trideset let se vidita, — prepustil samo sebi. Nevesta se je neotopljiva vrnila na svoj dom, žena pa se je podal v London, da bi tam našel pozabljenje in premoženje. Medtem ko je zapuščena žena žalostno preživljala svoja leta v domači vasi, si je on v mestu pridobil bogastvo. Na dan tridesete obletnice njune ločitve pa se je vrnil k njej ter jo brez besede pripisnil k sebi. Pravijo, da danes ni srečnejšega para na britanskem ozemlju kot sta ta dva, tako nenavadno ločena in zopet združena človeka.

Falzifikator Zardi aretiran na Reki.

Znani ponarejevalci dinarskih novčanic Zardi je pobeignil pred sedmimi meseci, kakor znamo, na drzen način iz aporov v Lepoglavi, kjer bi moral predsediti 13-letno ječo. Spustil se je po vrvi na tla, stopil tukaj v pripravljeni avto in zbežal čez mejo. Šele sedaj so ga izsledili na Reki in bo prihodnje dni zopet izročen jugoblastim.

OGLASI

naj se FRANK ŠKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo. Na ta naslov smo pisali že več važnih pisem radi denarnih zadev, pa ne dobimo nobenega odgovora. Sprejem zadnjega priporočene pisma je podpisal zanj Frank Jantz.

Uprava Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. (3x 17,19,20)

Zastopniki "Glas Naroda"

Zastopniki kateri so pooblašeni na kratki naračino na dnevnik "Glas Naroda".

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnika rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za eno leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za črti leta 1.50. Naročnina za Evropo je \$7. za eno leto.

California: San Francisco, Jacob Lausta.

Colorado: Denver, Fr. Skrabec; Pueblo, Peter Cutig; John Germ, Fr. Janesch; Salida, Louis Costello; Walsenburg, M. J. Bayuk.

Indiana: Indianapolis, Frank Zupančič.

Illinois: Aurora, J. Verbich; Chicago, Joseph Blah; Cicero, J. Fabian; Grantville,

Kretanje parnikov - Shipping News

21. aprila:	Berengaria, Cherbourg; La Savote, Havre; Pres. Harding, Bremen.	13. maja:	Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.
22. aprila:	Bremen, Bremen; Cleveland, Cherbourg, Hamburg.	15. maja:	Majestic, Cherbourg; France, Havre; Sierra Ventana, Bremen.
24. aprila:	Majestic, Cherbourg; France, Havre.	18. maja:	Columbus, Cherbourg, Bremen; Reliance, Cherbourg, Hamburg.
28. aprila:	Mauretania, Cherbourg; America, Bremen, Republic, Bremen.	19. maja:	Mauretania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
29. aprila:	Berlin, Bremen; Hamburg, Cherbourg, Hamburg.	20. maja:	Thurnia, Hamburg.
30. aprila:	Leviathan, Cherbourg; Homeric, Cherbourg.	22. maja:	PARIS, HAVRE; SKUPNI IZLET.
1. maja:	Paris, Havre.	25. maja:	Leviathan, Cherbourg.
5. maja:	Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen; Orca, Hamburg.	26. maja:	Leviathan, Cherbourg.
6. maja:	Westphalia, Hamburg; Muenchen, Bremen.	28. maja:	Aquitania, Cherbourg; America, Cherbourg, Bremen.
8. maja:	Olympic, Cherbourg.	27. maja:	Stuttgart, Cherbourg, Bremen; Deutschland, Cherbourg, Hamburg.
12. maja:	Berengaria, Cherbourg; De Grasse, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen.	29. maja:	Olympic, Cherbourg.
		22. junija:	MARTHA WASHINGTON, TRST; SKUPNI IZLET.
		6. julija:	PREZIDENTE WILSON, TRST; DRUGI SKUPNI IZLET.

NAZNANILO.

Rojakom naznanjamo, da je postal naš zastopnik za Cleveland in okolice

Mr. LOUIS RUDMAN,

ki je v Indianapolis, Ind., zastopal naš list nad dvajset let. Pred kratkim si je ustanovil stalno bivališče v Clevelandu ter nam sporočil, da namerava tudi v Clevelandu vršiti isto delo za naš list, ki ga je tako uspešno vršil v Indianapolisu.

Mr. Rudman je mož poštenjak od nog do glave ter mu v vseh ozirih lahko zaupate. Pravico ima pobirati naročnino za naš list, sprejemati denar za oglase in naročila za knjige, ki jih ima Glas Naroda v zalogi.

Rojakom ga toplo priporočamo ter želimo, da mu grede na roko. Uprava "Glasa Naroda".

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebo, da je natanko poučen o potnih listih, pretlaji in drugih stvareh.

Pojasnili, ki vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvostanske parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naseljske postave ki je stordja v veljavo s 1. julijem, 1924, zamorejo tudi nezdravljivi dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tozadnega dovoljenja izdaja generalni naseljski komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje prosilcu v stari kraj glasom najnovreše odredbe.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike, ali svojece iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščenih v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez, da bi bili steji v kvoto. Stariši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov pa imajo prednost v kvoti. Pišite po pojasnila.

Prodajamo vozne liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslavlani sedaj potovati.

FRANK SAKSER
STATE BANK
82 CORTLANDT ST., NEW YORK

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.